Karcagi Harangszó

Karcagi Római Katolikus Egyházközség Hivatalos Lapja 1. kiadás 2012. XII. hó

Karácsonyi utazás

Karácsonykor egy lelki utazásra kapunk meghívót. Nem a Föld középpontjába, mint Jules Verne híres regényének szereplői, hanem a történelem és életünk középpontjába.

Ma újra emlékezetünkbe idézzük azt a történelmi tényt, hogy Jézus Krisztus születése időszámításunk kezdete. Bár vannak, akik szívesebben beszélnek időszámításunk előtti és utáni korról, attól az még Krisztus előtti és utáni időszak marad. Ez a nap különösen alkalmas arra, hogy elgondolkodtasson bennünket a Gyermekről és saját magunkról. Jézus Krisztus születése a történelem legjelentősebb, központi eseménye. Nem született ugyanis még senki, aki nagyobb hatással lett volna az emberiség életére, mint ő, aki megváltoztatta a világ folyását az elmúlt kétezer évben, sőt mind a mai napig sok millió ember életét.

Ha azonban a miértekre is választ keresünk, akkor a hit siet a segítségünkre. A hit szemével felismerhetjük, hogy Jézusban maga Isten jött el közénk egyszeri és megismételhetetlen módon. Benne az Isten emberré lett, célt és irányt adott az emberiség történelmének, és benne az egyes ember életének is. Ez a cél és irány pedig nem kevesebb, mint maga az Isten. Az ember végtelen vágyait csak Isten végtelensége képes betölteni.

Jézus Krisztus nem csupán a történelem középpontja, időszámításunk kezdete, hanem egyéni életünk központja is lehet. Aki végrehajtja élete kopernikuszi fordulatát, és Krisztust helyezi a középpontba, az nagy örömre és békességre talál. Karácsony ünnepe újra állásfoglalásra késztet bennünket: „Hát ti mit mondotok, ki vagyok?” (Mk 8,29). Válaszunkon múlik, hogy Ő számunkra csupán a történelem egy fontos szereplője marad-e, vagy Karácsonyi utazásviszonyai között segít eligazodni, megmutatja a helyes irányt.

Erre ma még nagyobb szükség van, mint valaha. Mert ma sok mindenre képesek vagyunk, sok eszköz áll rendelkezésünkre a gyors információáramlás terén, nagy sebességgel tudunk haladni földön, vízen, levegőben, de olykor mintha nem tudnánk, hogy hová is igyekszünk olyan hatalmas iramban. Ha pedig nem tudjuk, hová akarunk menni, akkor a nagy sebesség el is távolíthat bennünket örök célunktól. Ezért még a sebességnél is fontosabb azt tudni, hogy hová készülünk, milyen irányba kell haladunk, merre van előre. Sok mindenünk lehet, de ha nincsenek igazi céljaink, olyanok, amelyekért érdemes élni, sőt akár meghalni is, akkor mindez nem sokat ér. Lehet nagy tudásunk, ismerhetünk bár idegen nyelveket, ha nincs mondanivalónk az élet értelméről, nem sokra megyünk vele. Jézus Krisztusban maga Isten adott életünknek mondanivalót, célt és értelmet. Ez az, amit a kis katekizmusban úgy tanultunk régen: „Mi végre vagyunk a világon? - Azért, hogy Istent megismerjük, szeressük és ezáltal üdvözüljünk.„ Ahhoz, hogy szerethessük Istent, jobban meg kell ismernünk Őt, közelebb kell kerülnünk hozzá. Szánjunk rá ezután több időt, szeretetet és lelkesedést, hogy jobban megismerjük Őt magát, tanítását, valamint művét, az Egyházat.

Karácsony van. Ne késlekedjünk, keljünk fel a betlehemi pásztorokkal! Keressünk fel egy templomot, hogy rátaláljunk életünk középpontjára!

Ezekkel a gondolatokkal szeretnék áldott Karácsonyt és boldog új esztendőt kívánni a Karcagi Harangszó kedves olvasónak. ✣

dr. *Ternyák Csaba*
egri érsek

Karácsony titka

Az Isten Fia eljött hozzánk, hogy a boldog Isten szeretetét megismerjük, és elvezessen bennünket az Ő világába. A mi Istenünknek a mi szívünk kell, amely sokszor botladozó, olykor hűtlen vagy elhidegült másokkal szemben. Isten akkor is a mi legbensőnkre vágyik! Az egész mindenség, a csillagvilág, a mélységes tenger titkai, a Föld gyönyörűségei és félelmetességei mind azt hirdetik: mily felséges nagy, hatalmas vagy Te, Isten! De csak egy valaki, csak az ember képes mondani: mily szeretetreméltó vagy Te, Istenem! Pedig a világmindenség hangversenyében ez a leggyönyörűbb hang: szeretlek Istenem! Ez tetszik legjobban Istennek.

Mit tett az Isten, aki ismeri a mi szívünket? Tudja azt, hogy azok vonzzák, amit lát, amit hall, amit kezével tapint. Ezért érzékelhető alakba öltözik, hogy legyen keze, amit megszoríthatunk, amikor félünk; hogy legyen válla, amelyet átölelhetünk, hogy le ne roskadjunk.

Mi az, ami képes az emberi szívet megnyerni? A bölcsesség, a tudomány inkább csodálatot kelt, mint szeretetet, nem is a hatalom és a nagyság, amely inkább elfogódottabbá teszi a szívet, mint felmelegíti. Nem is a szépség, amely elbűvöli a szemet, és esztétikai látványt nyújt. Ami a szívet szeretetre ragadja, az a jóság, amely vágyik nemcsak mindent adni, de adja önmagát is úgy, hogy lehajlik az ember kicsiségéhez, hogy felemelje magához.

Lehajlik oly mélyre, mint az édesanya gyermekéhez, és karjaira véve felemeli arca, ragyogó szeme magasságába, egy vonalba helyezve az ő kicsinye ajkát a maga szívével.

Ez a jóság azt is megengedi, hogy színében elváltozzon az Isten, mert igazi színeváltozás az Istennek a karácsony. A dicsőséges, nagy és hatalmas Isten felöltötte magára a mi nyomorúságunkat, lehajolt az ember legalacsonyabb életvonaláig, ahol legnagyobb a törékenység, ahol az ember csupa szükséglet. Csupa rászorulás másra, anyatejre, anyamosolyra, részvétre, ápolásra, bölcsőre és bölcsődalra.

Az isteni szeretetnek ez a csodája meghódította az emberek szívét. Aki felfogta ezt a titkot, az ott térdel a betlehemi gyermek előtt, és rebeg Istennek egy szót, amely nekünk, keresztényeknek minden örömünk, vigaszunk, erőnk és gyönyörűségünk forrása: Istenem, én hiszem, hogy szeretsz engem, ezért én is szeretlek Téged lelkem mélyéből! ✣

Gulyás Zsolt
plébános

Ady Endre:

Karácsony

1.
Harang csendül,
Ének zendül,
Messze zsong a hálaének,
Az én kedves kis falumban
Karácsonykor
Magába száll minden lélek.

Minden ember
Szeretettel
Borul földre imádkozni,
Az én kedves kis falumba
A Messiás
Boldogságot szokott hozni.

A templomba
Hosszú sorba
Indulnak el ifjak, vének,
Az én kedves kis falumban
Hálát adnak
A magasság Istenének.

Mintha itt lenn
A nagy Isten
Szent kegyelme súgna, szállna,
Az én kedves, kis falumban
Minden szívben
Csak szeretet lakik máma.

2.
Bántja lelkem a nagy város
Durva zaja,
De jó volna ünnepelni
Oda haza.
De jó volna tiszta szívből
– Úgy mint régen –
Fohászkodni,
De jó volna megnyugodni.

De jó volna mindent, mindent,
Elfeledni,
De jó volna játszadozó
Gyermek lenni.

Igaz hittel, gyermek szívvel
A világgal
Kibékülni,
Szeretetben üdvözülni.

3.
Ha ez a szép rege
Igaz hitté válna
Óh de nagy boldogság
Szállna a világra.
Ez a gyarló ember
Ember lenne újra,
Talizmánja lenne
A szomorú útra.
Golgotha nem volna
Ez a földi élet,
Egy erő hatná át
A nagy mindenséget,
Nem volna más vallás,
Nem volna csak ennyi:
Imádni az Istent
És egymást szeretni…
Karácsonyi rege,
Ha valóra válna,
Igazi boldogság
Szállna a világra…

Forrás: Összes versei, Bp., 1967

Karácsony

Már vége az adventnek, amely az Úr születésére készít fel bennünket. A betlehemi megszületés mindenekelőtt az üdvösségtörténet csúcspontját jelenti. Az advent „Jöjj, el"-je találkozik a betlehemi „Itt vagyok" -kal. Az ember Isten felé utazik, és akkor ér oda, amikor Isten jön el hozzá. Őt vártuk. Nekünk is igyekeznünk kell a méltó fogadtatásra. Legfontosabb, hogy a lelkünk legyen rendben, akkor biztos, hogy szeretteinkre sokkal jobban tudunk figyelni, és készülni a szentmisére.

Szent Ambrus püspök így ír arról az éjszakáról:

„Már fénylik Jézus jászola,
Új fényt lehel az éjszaka.
Ezt immár meg ne rontsa éj,
Nem-szűnő lágy legyen a hit."

Karácsony. Mennyi kedvességet hordoz e szó. Csillog a karácsonyfa az ablakok mögött. A család körben állva énekli: „Mennyből az angyal…" Ragyognak a gyermekarcok. A néma éjszakában megkondulnak a harangok, hogy hirdessék Krisztus születését, hogy megváltást nyert a világ.

Simon András grafikus így ír a karácsonyról:

„Több, mint ismétlődő isteni születésnap.
Több, mint csillogó ajándékok halmaza.
Több, mint „szeretet-számlák"
pazar kiegyenlítése.
Több, mint ínyenc étkek ünnepi asztala.
Ez maga a csendben születő Isten,
A szeretet teremtő jelenléte:
Jézus Krisztus."

Kérjük a betlehemi Kisdedet, hogy hozza el minden ember számára a lelki békét, a szeretetet és az összetartozást.
Vajon csak a karácsonyi időszakra érvényesek e szép emberi tulajdonságok, amit szeretetnek, figyelmességnek hívunk? Ezek akkor válnak igazivá, ha az év minden napján gyakoroljuk, sőt egész életünkben. ✣

Borsósné
dr. Szendrey Mária

Adventi készülődés

„Az ünnep mély és varázslatos rendhagyás. Az ünnep legyen ünnepies, mindenek fölött legyen benne valami a régi rendtartásból, a hetedik napból, a megszakításból, a teljes kikapcsolásból, legyen benne áhítat és föltétlenség. Az ünnep az élet rangja, felsőbb értelme. Készülj föl rá testben és lélekben!" Márai Sándor – mondott.

Városomban, Mezőkövesden ma is él a Szent Család szállás keresése. Ez a sok évtizedes népi hagyomány tulajdonképpen egy „dramatikus játék". Jézus Krisztus születése előtt 9 este karácsonyváró ájtatosságra hívja egy-egy utca, lakó vagy baráti közösség tagjait.

Gyerekkoromban a mi utcánk katolikus hívei minden este más-más családnál vártuk a kis Jézus érkezését. Bizony, emlékeim nem csalnak! Negyven ember is szépen megfért a „szállást adók" jó, meleg szobájában. Imádkoztunk, énekeltünk a család legszebb terítőjével leterített asztal körül, s egyszer csak kopogtatást hallottunk a bejárati ajtón. Máriát és Józsefet megszemélyesítő emberek kértek szállást. A házigazda kedvesen jelezte, hogy vagyunk már jó néhányan, de jut hely az Ő számukra is. A kis párbeszéd után kitárta az ajtót, s mi mindannyian felállva, boldogan köszöntöttük Őket. Szebbnél-szebb énekekkel, imákkal üdvözöltük a „Jövevényeket".

Nekünk, gyerekeknek nagyon fontos szerep jutott. „Végezhettük" a rózsafüzért! Annyi ember füle hallatára igazán nem illett volna téveszteni! Ezért otthon jól megtanultuk, egy életre szólóan. Édesanyánk és nagymamánk büszke is volt ránk.

Amikor véget ért ez a kellemes egy-másfél órácska, a háziaktól mindig kaptunk 1-1 szem saját főzésű szaloncukrot vagy almát. Tiszteltük a háziakat, és felnéztünk azokra a családokra, akik ezt évről-évre megtették, akik szívesen engedtek házukba ennyi gyereket, felnőttet.

Idén adventben a karcagi Plébániára érkeztem egyik este. Nagy örömmel tapasztaltam, hogy mintegy 20 felnőtt gyűlt összse, imádkozott, énekelt együtt, várakozott a Kis Jézus eljövetelére. Igaz, kicsit másabb volt ez a „forgatókönyv", mint a mezőkövesdi, de ez így a jó, a helyes. Minden településnek más-más szokásai, hagyományai vannak. A mondanivaló, a cél viszont azonos! A mezőkövesdi hívek nevében köszönöm meg Zsolt atyának, hogy élteti ezt a csodálatos ünnepvárást, s a plébániája ilyen nagy szeretettel fogad be minden olyan embert, aki szívesen imádkozik az embertársaival. Bátorítom a kedves karcagi híveket, adják hírül másoknak is ezeknek az estéknek az ízét, melegét, s akkor talán a következő adventi várakozásba már a gyerekek is bekapcsolódnak! ✣

Gánóczy Zoltánné

Bérmálkozás Szentháromság vasárnapján

„Akiket Isten Lelke vezérel, azok Isten gyermekei." (Róm 8,14)

A bérmálás a katolikus felekezeteknél az a szentség, amelyben a megkeresztelt ember megkapja a Szentlélek ajándékát, erőt és küldetést kap, hogy Krisztus élő tanúja legyen az Egyházban és a világban.

Ebben a szentségben részesültünk június harmadikán, a Szentháromság vasárnapján, a Karcagi Szent István katolikus templomban 13 karcagi és kunmadarasi bérmálkozó társammal együtt családtagjaink, rokonaink, bérmakeresztszüleink és a katolikus hívek jelenlétében.

A bérmálás szentségét Dr. Ternyák Csaba egri érsek úr felhatalmazásából Dr. Csizmadia István helynökatya, az Egri Bazilika plébánosa szolgáltatta ki.
Bérmálkozó tásaim nevében hálásan köszönöm Gulyás Zsolt plébános úrnak, Kun Jánosné, Sípos Antal, Kirsch György hitoktatóknak, hogy megszervezték számunkra e szép szertartást, és segítettek bennünket a lelki felkészülésben. ✣

Kovács Anna

Elődeink: Ifj. Arady Emil

A karcagi római katolikus ótemetőben járva figyelmes lettem egy fehér márvány síremlékre. Szemlátomást régen nem látogatták, benőtte a borostyán zöldje. Egy kissé megcsinosítgattam az ágakat és, amint rövidebbre vágtam azokat, egy fiatal pap képe tűnt elő. A képet sajnos összetörték, a márvány azonban épnek látszik, és rajta a felirat is olvasható: ifj. Arady Emil, végzett papnövendék.

Élt 1896-tól 1923-ig. Szüleinek egyetlen gyermeke, végzett teológus, síremlékét állíttatta a karcagi olvasóközösség, ugyanis ő volt az egykori Karcagi Hírlap szerkesztője.

A könyvtárban igyekeztem megtudni róla, ki is volt ő.

1896. augusztus 12-én, a Hunyad megyei Piskin született, id. Arady Emil és Szikora Mária egyedüli gyermeke. Elemi iskoláit Petrozsényban kezdte, majd vasutas édesapjának áthelyezése folytán kerültek Karcagra, ahol a 1906-tól a ref. főgimnáziumban folytatta tanulmányait. 1914-ben szerezte meg érettségi bizonyítványát. Már nyolcadik osztályos gimnazistaként elkezdett írogatni az egyik helyi lapban. A papi hivatást választva Egerben, majd Eperjesen végezte teológiai tanulmányait. Végzett papnövendékként a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem állam- és jogtudományi karára iratkozott be, hogy tudományos felkészültségét szélesítse. Az írások szerint elmélyülten foglalkozott a büntetőjogi és gazdaságtani stúdiumokkal. Dr. Csorba Jenő írásából tudjuk, hogy ékesszólású volt, harcosa az igazságnak, ostorozója az eltévelyedésnek, a visszaélésnek, a bűnnek. „Világító fáklya": amint írták róla. Vigilans írói név alatt munkálkodott, s nevének rövidített aláírásával (A.E.) zárta megjelent írásait a Ceruzaforgács című rovatban. A Karcagi Hírlap felelős szerkesztője volt. Ő lendítette fel Karcagon az újságirodalmat. Azt írták még róla, hogy egyházi szónoklatai ékes nyelvezetűek és valóságos gyöngyszemek voltak. A hazafias írót a haladás és szabadság eszméinek bajnoka jelzővel is illették. Magasra ívelő életpályáját a kor akkori legveszedelmesebb betegsége törte

ketté. 1923.január 10-én, nagyon fiatalon ejtette ki kezéből a tollat, visszaadva lelkét Teremtőjének.
Ne feledjük el! ✣

Dr. Perge Judit

A karcagi Szent István Király római katolikus templom felavatása

Karcagon a jelenlegi római katolikus templom 1901-ben épült fel. Avatási szertartásáról a Nagy- Kunság című lap 1901. december 22-én és december 29-én megjelent számaiban olvashatunk.

Karcagon, a reformátusok lakta városban, nagyobb számban 1769-1770-ben, Mária Terézia királynő pártfogásával és akaratából települtek le a katolikusok. Az írások szerint a Jászságból és a Felvidékről érkeztek. Karcagot 1769.december 30-án választották le anyaegyházától, és önálló plébániává tették. Első plébánosa Illés Antal volt 1771-től 1793-ig. 1773-ban már álltak a paplak falai. Erről az évről megjegyzik, hogy 14 katolikus család települt le Karcagon. A templom alapjait 1773-74-ben rakták le. Barokk stílusban épült. 1777-ben 35 katolikus gazdát számláltak, akik zömmel saját házzal rendelkeztek. A katolikusok lélekszáma akkor már 162 volt – az írás szerint. Később lélekszámuk 3500-ra emelkedett, így kinőtték a Piac utcán álló kis templom épületét, és 1896-ban új, nagyobb templom építését határozták el. A Piac utca később, 1892. szeptember 18-án, Madarász Imre indítványára kapta a Kossuth tér nevet. Az új templom terveit Wind István készítette. Felépítése Zsigrai János karcagi plébános nevéhez fűződik, aki Sárospatakon született (1845?) és Karcagon töltötte be hivatalát 1890-től 1921-ig. 1893-tól fő támogatója Kása József építőmester volt (született Szegeden 1872-ben), aki több mint két évtizeden át a karcagi ipartestület elnöke és a római katolikus egyháztanács elnöke is volt. Az ő munkássága nyomán épült számos szép középület, a Horváth Ferenc utcában álló egyemeletes szecessziós lakóház, a Kása-ház, a Kása Malom, valamint a Városháza (Vida Artúr tervei nyomán). 1903-ban építette fel az Iparos Otthont. Ehhez előbb a régi katolikus templom épületét, majd 1902-ben a templomtelket is megvásárolta (a később építendő Iparos otthon céljából), és 3010 koronát adott át a templom építéséhez Zsigrai Jánosnak. Ezen rövid időszak alatt Karcagnak két katolikus temploma is volt. Kása József nagylelkű és emberséges támogatója volt a városnak, az iparos fiataloknak, az iparostanonc iskolának, a református gimnázium tanintézetének, a polgári leányiskolának, a munkás szegény lakosságnak és a hadiárváknak. (A végrendeletéről olvashatunk a római katolikus plébánia honlapján is: Jung Károly tanár úr jóvoltából).
Az új római katolikus templom Wind István tervei nyomás épült, titulusa Szent István király.

Főoltárképén látható, amint Szent István királyunk Mária oltalmába ajánlja a magyarok hazáját. Két oldalán Szent Imre és Szent Erzsébet szobrai díszlenek.

Orgonáját a magyar Angster-gyár építette 1901-ben, melynek átvételére 1901 nov. 14-én került sor. A kenderesi római katolikus kántor vette át, és orgona játékával, valamint énekével gyönyörködtette a templomban összegyűlt lakosságot.

A templomépítés költsége 120 000 korona lehetett. Belső felszerelése Dr. Samassa József egri érsek úr bőkezűségét dicséri. Harangjai a katolikus hívek adományozásából és Debreczeni János egri kanonok úr áldozatkészségéből valósulhattak meg. A templom homlokzata előtti karcsú, órapárkányos toronyban elhelyezkedő óra pedig kizárólag őneki köszönheti létét.

57 cm átmérőjű harangját Seltenhofer Frigyes és fiai Sopronban, 75 cm átmérőjű harangját a Harangművek RT és 100 cm átmérőjű harangját Szlezák László Budapesten öntötték 1901-ben. Ezeket azonban 1916-ban háborús célokra rekvirálták. A hívek közadakozásából később új harangokat készítettek 1924-ben és 1927-ben. Ezekről úgy tudjuk, súlyuk 240, 527 és 844 kg, és felhúzásuk Szalay László plébános úr szolgálata idején történt.

A város első római katolikus polgármestere Tassy-Becz Béla volt 1897-től 1902-ig.

Az 1901-es szentelési szertartást Debreczeni János apátkanonok végezte, december hava 22. Napján, délelőtt 9 órakor. Dömötör György r.k. káplán cikkében leírja, hogy

az érsek úr és felszentelt segédlelkésze, Szele Gábor akadályoztatva volt, és így az érsek úr megbízásából Debreczeni János volt karcagi főesperes plébános végezte a felavatási szertartást. A templom ajtaja előtt megállt, majd körbejárva a templomot, annak falait szentelt vízbe mártott izsóppal megszentelte, a templomban a mindenszentek litániájával folytatta, és hármas áldással megáldotta a templomot és oltárait. A régi templomból ünnepélyes keretek között áthozták az Oltáriszentséget és a szent olajokat, majd felzúgtak a harangok, és kezdetét vette az első szent beszéd. Az ünneplő karcagi katolikusok és a város más vallású polgárai a felavatási szertartás után vonulhattak be a templomba.

A szertartás során jelen voltak: Dr. Rétay Gyula törökszentmiklósi, Fröhnert Lajos dévaványai esperes-plébános, Starrmann Gyula egyeki, Zsemberi Miklós böszörményi, Rabecz Lajos nádudvari, Dósa József kunszentmártoni, Mildner Béla püspökladányi, Dömötör György helybeli plébános, Pápay Lajos karcagi, később nyíregyházi káplán, Szabó János, Duttkay László, Majer Kálmán kántortanítók, és a református egyházközség lelkészei és más vallású testvérek is. A krónika szerint az időjárás zord volt aznap. A katolikus közösség akkor már mintegy 4000 lelket számlált.

Az ünnepély után a társaskör helyiségében a vendéglelkészeket 51 terítékű ebéd várta.

Az ilyen egyszerűbb szertartás, a megáldás után még továbbra is fennmaradt a megáldott templom felszentelésének joga. A korabeli krónika közreadta a kívánságot hogy, a szép, kecses sugárúti templom feleljen meg mindenkori céljának: a katolikus híveket a Krisztus iránti szeretet fűzze egybe, és a más vallású karcagi lakosokkal egyaránt, és valósuljon meg Mária Terézia, az első alapító szándéka: „béke és áldás lebegjen a város összes lakója fölött”.

A több mint 111 esztendeje álló templom az idők folyamán sok vihart szenvedett el, mégis áll. Szent István idejében az egyik fő feladat volt: el kellett juttatni a hitet az emberekhez. Ma sincs ez másként. Azóta a templom 100. születésnapján a templom névadójának, Szent István királynak szobrát, Györfi Lajos szobrászművész alkotását is felavatta Seregély István érsek úr, 2001. augusztus 19-én. ✣

Dr. Perge Judit

Benedek pápa a hitről

XVI: Benedek pápa a II. Vatikáni Zsinat megkezdésének 50, és Római Katolikus Egyház Katekizmusa 20. évfordulójára apostoli levelet adott ki „Porta Fidei” – „A hit kapuja” címmel. Többek között így ír a hitről:

„ A hit kapu, amelyen keresztül Istennel való életközösségre léphetünk, és amely mindig nyitva áll előttünk.

A hit a szív döntése, amely enged a kegyelem formáló erejének.

A hit egyre fokozódó ráhagyatkozás arra a szeretetre, amely mindig nagyobbnak bizonyul, mert Istentől ered.

A hit egy út, amely kivezeti az embereket a pusztából az életre, az Isten Fiával való barátságra.” ✣

A liturgikus zenéről

A világi zene ellentéteként használatos az egyházzene (liturgikus zene) fogalma. Tágabb értelemben:vallásos zene, vallásos témákat feldolgozó, szövegeket kísérő, érzelmeket fejez ki. Szorosabb értelemben: egyházias zene. Az egyházi szertartások, ájtatosságok alkalmával előadható, azok szellemének és az egyházi kívánalmaknak megfelelő zene. Legszorosabb értelemben: liturgikus zene (musica sarca).

A liturgia lényeges része, melynek Isten dicsőségét és a hívők épülését kell szolgálnia. Saját szerkezetéből fejlődött, azzal összhangban áll, elsősorban vokális (énekes) zene.

Vannak bizonyos követelmények az egyházzenével szemben. Annak ősi hagyományára épül. Az egyházzenéről való rendelkezések és 1903-ból X. Pius pápa propriója (saját kezdeményezése).

Három alapvető követelménnyel határozható meg az egyházzene ismertető jegyeként:

- Szent: a liturgia tartalmával és formájával összhangban álló, a világias hangvételt elkerülő zene.

- Egyetemes: Isten igéjének és a liturgia „üzenetének" hordozására alkalmas.

- Művészileg értékes.

Ezt az eszményt legtökéletesebben a gregorián ének hordozza, melyet épp ezért a római egyház egészen sajátjának tekint, liturgiájában első helyre tesz, s minden más szent zene számára mintának állít.

Az egyházzene történetéről álljon itt néhány gondolat. Az egyház zenéje eredetileg elénekelt liturgia. Isten Igéjét kellett megfelelően megszólaltatnia, úgy, hogy annak minden szava, nyelvtani szerkezete, tagolása megvalósuljon. Ezért más kifejezőeszközökkel élt az olvasmányok, az imádságok, a zsoltárok recitálása, (emelt hangon való elmondása) a közösségi refrének (antifónák, responzóriumok) dallamanyaga, a szólóénekesek ünnepélyes, díszes zsoltározása (pl. graduális, traktus). Nem tekintették azonban a liturgikus ének feladatának, hogy a szöveg változó tartalmát, hangulatát is kifejezze.

Énekeink szép gyűjteményét tarthatjuk a kezünkben a szentmiséken (***Éneklő Egyház, Hozsanna*** címmel, orgonakíséretes megfelelője a Harmath Artúr szerkesztette: ***Szent vagy Uram*** kottás könyv).

A szentmiséken a következő rend szerint énekelünk.

Az ***Introitus (***bevezető ének) nem helyettesíthető népénekkel, mivel az hozzátartozik a liturgikus nap jellegéhez, de természetesen énekelhető utána, a nép által ismert valamelyik kezdőének. Az Olvasmányok Könyve hároméves ciklusa (A,B,C,év) szerint az olvasmányok tartalmához illő Responzórium /válaszos zsoltár/ tónusait előénekli a kántor, a nép pedig megismétli azt. Az Alleluja-verseket, melyek az evangéliumot vezetik be, az azt hirdető Krisztus győzelmi énekét, szintén ilyen előadásban kell énekelni. (Nagyobb szabadság engedhető meg a felajánláskor).

Az ***Offertoriumnál*** (felajánlás) megengedett a népének, a hangszeres zene, vagy többszólamú vokális zene is, mivel ez egy hosszú cselekményt kísérő zene vagy ének.

Az áldozási népének előtt, énekeljük, (vagy a kántor énekli) az egyház saját áldozási énekét, a ***Communiot*** (áldozás) Vannak amelyek, magára az áldozásra utalnak, mások pedig a keresztény élet fő motívumait éneklik a hívő szívébe, amikor Krisztus testével egyesül.

Énekünk elsődleges célja kell, hogy legyen:- az istendicséret.

Alapvető közös feladatunk, hogy ne a misén énekeljünk, hanem, a ***misét énekeljük.*** Jobban megismerjük és szeressük a római liturgiát, ragaszkodjunk hozzá. A liturgikus éneklés hallható legyen a legkisebb templomainkban is. ✣

Mikola Ágnes

Egyházközségünk eseményei a 2012. évben

Január 15-étől 21-éig Ökumenikus imahét volt. Örömmel és lelkesen vettünk részt mind a három felekezet templomában illetve imaházában.
Február 11-én az egészségügyben dolgozókról emlékeztünk meg.
Február. 12-én a betegek szentségét szolgáltattuk ki a templomunkban.
Március 25-én a rózsafüzér tagjai társulatunkat újítottuk meg, a társulat tagjai fogadalmat tettek.
Március 26-ától 28-áig Babály András nyírbátori plébános vezette a nagyböjti lelkigyakorlatunkat, amellyel a legnagyobb keresztény ünnepre, a húsvétra készültünk.
Március 30-án a felújított Kálvária-dombon végeztünk keresztutat, melyen szép számmal vettünk részt.
Április 1-jén Virágvasárnapra a Szent Pál Marista Általános Iskola tanulói adták elő a megrendítően szép passiót.
Április 7-én, nagyszombat éjszakáján 5 felnőtt keresztelkedett meg, és lett egyházunk tagja.
Április 29-én a jó termésért imádkoztunk a Kálvária-dombon.
Május 1-jén szentkúti zarándoklaton vettünk részt, mintegy 70 fővel a kenderesi és a kisújszállási hívekkel együtt.

Diósgyőri hittanos tábor

Látogatás a debreceni Csokonai Színházban

Május 20-án Kunmadarason több fő volt elsőáldozó, és találkozott először a szentségi Jézussal.
Június 3-án dr. Csizmadia István, az egri bazilika plébánosa 13 bérmálkozónak szolgáltatta ki a bérmálás szentségét (5fő Kunmadarasról volt és 8 fő Karcagról).
Június 4-én a pedagógusainkat köszöntöttük és a szentmise keretében a jó Istentől kértük az életükre az Ő bőséges áldását.
Június 15-én a Jézus Szíve főünnepén a kunmadarasi templom búcsúját Balázs József atyával ünnepeltük. Jó volt találkozni a kunmadarason szolgáló volt lelkipásztorral, akit a hívek szeretettel fogadtak. Az örömteli és vidám agapé után a hittanos gyerekek ajándékokat kaptak.
Június 17-én tanévzáró szentmise volt a Szent Pál Marista Általános Iskolánban, ahol Remi testvér elköszönt tőlünk, és megismerhettük Pau testvért, aki Remi testvér szolgálatát átvette.
Június 24-én Berekfürdőn Szent László királynak, a kápolna védőszentjének ünnepét ültük meg. A szentmisét Dobák Gábor törökszentmiklósi káplán celebrálta. Emlékezetes marad a finom birkapörkölt és az agapé.
Július 9-én és 10-én a kunmadarasi hittanosokkal ismertettük meg Karcag város nevezetességeit. A Kunlovarda jóvoltából lovas kocsival tehettük meg utunkat, amely felejthetetlen marad mindenki számára.
Július 23-tól 27-éig a karcagi és kenderesi gyerekekkel Diósgyőrben, a plébánián táboroztunk. Diósgyőr és Lillafüred látnivalóiban gyönyörködtünk.
Július 29-én Szent Kristóf az utazók védőszentje nevéhez kapcsolódva autókat és kerékpárokat áldottunk meg.
Augusztus 20-án városunk és templomunk védőszentjének Szent István királytnak az emlékét idéztük meg. Az ünnepi szónok Menyhárt József törökszentmiklósi plébános volt.
Szeptember 2-án volt a Szent Pál Marista Általános Iskola tanévnyitó szentmiséje.
November 5-én Tiszaszentimrén Szent Imre hercegről, a település és a templom védőszentjéről emlékeztünk meg.
November 19-én Szent Erzsébet ünnepén a Vasút úti kápolnánk búcsúját tartottuk meg. A zsúfolásig megtelt kápolnában 5 pap mutatta be a szentmisét, a főcelebráns Juhász Ferenc gyöngyösi plébános úr volt.
December 9-étől 17-ig kilenc estén keresztül készültünk a karácsony ünnepére: a Szállást keres a Szentcsalád ájtatossággal.
December 22-én Kunmadarason a hittanos gyermekek szüleikkel együtt karácsonyfa-díszítő versenyen vettek részt.
December 29-én a 2012. évben jubiláló házaspárokat áldjuk meg a szentmise végén, majd a Lovagudvarban az egyházközségünkkel együtt köszöntjük őket. ✣

Karcagi Harangszó 1. (karácsonyi) kiadás
A Karcagi Római Katolikus Egyházközség Hivatalos Lapja
Felelős kiadó: Karcagi Római Katolikus Egyházközség. Felelős vezető: Gulyás Zsolt plébános
5300 Karcag, Széchenyi sugárút 2. • tel.: (+36 59) 401-655
Tipográfia és nyomtatás: rinoceros Grafikai Stúdió Karcag. Készült 300 példányban.